

NIET -
ONTVANKELIJK

ONGEGROND/
AFGEWEZEN

Medisch advies uitbrengen is een vak op zich

Een basisarts bracht voor een gemeente medisch advies uit, in het kader van een aanvraag van een vrouw voor hulp in de huishouding en bij de zorg voor haar zoon. Hij stuurde het concept-rapport niet eerst ter inzage aan de vrouw, maar direct naar de gemeente. De vrouw klaagt onder meer over deze gang van zaken.

De arts zegt dat hij tijdens het onderzoek met de vrouw afsprak dat zij afzag van onder meer het inzagerecht. Dat schreef hij niet in zijn gespreks-aantekeningen, en ook niet in het oorspronkelijke rapport naar de gemeente. Pas bij aanvulling daarop schreef hij dat een en ander zo is afgesproken.

Ter zitting zegt hij nog: ja maar als zij het rapport had willen inzien, dan had ik dat wel opgeschreven. Dat is de omgekeerde wereld: juist het afzien van haar inzagerecht is anders dan normaal, en dat moet je dus opschrijven. De arts zegt ook nog dat hij deze werkwijze zo had aangeleerd. Dat ontslaat hem echter niet van zijn eigen professionele verantwoordelijkheid. Hij krijgt een waarschuwing.

Wie medisch advies uitbrengt, moet niet alleen medisch-inhoudelijk van wanten weten, maar ook juridisch enigszins onderbouwd zijn. Weten wat de rechten zijn van de mensen over wie je advies uitbrengt, en waar een

rapport aan moet voldoen. Wie profielarts 'sociaal medische indicatiestelling en advisering' wil worden, is twee jaar bezig. We weten niet of de verweerder uit deze zaak als profielarts stond geregistreerd. Het zou zo maar kunnen van niet: werkgevers laten dit werk nogal eens door – meestal onervaren – basisartsen zonder extra opleiding doen. Onder het mom van een jaartje ervaring opdoen. Toch jammer als zo'n jaartje werk je al een tuchtzaak oplevert. Basisartsen: pas op!

Sophie Broersen, arts en journalist
mr. Robinetta de Roode, adviseur
gezondheidsrecht

Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Amsterdam d.d. 3 september 2019 (ingekort door redactie Medisch Contact)

Beslissing naar aanleiding van de op 8 januari 2019 binnengekomen klacht van A, wonende te B, klagster, tegen C, arts, destijds werkzaam te D, verweerder, (...).

01

De procedure

(...)

02

De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan:

2.1 Klagster heeft op 27 juli 2017 bij de gemeente B een herhaalde aanvraag ingediend voor ondersteuning in de huishouding en hulp van het verzorgen van haar zoon op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (verder: Wmo). De gemeente heeft ter beoordeling van deze aanvraag E verzocht met spoed een medisch advies uit te brengen. De gemeente heeft hierbij concrete onderzoeksvragen geformuleerd. Verweerder, van maart 2016 tot en met december 2017 als basisarts in dienst van E, heeft klagster in dit verband gesproken op 30 augustus 2017.

2.2 Op 2 september 2017 heeft verweerder nadere informatie aan klagsters behandelend neuroloog gevraagd. Hiertoe is tijdens het onderzoek van 30 augustus 2017 schriftelijk toestemming gegeven door klagster.

Op deze door klagster ondertekende machtiging staat onder meer:

'Ondergetekende stemt hierbij toe dat de (medisch) adviseur van E nadere (medische) informatie op kan vragen bij zijn of haar huisarts, specialist en/of andere behandelaar (navolgende toevoeging met pen; RTG) beperkt tot bovenstaande vragen.

(...)

Hierbij geef ik E toestemming om de opgevraagde en door mij verstrekte medische gegevens zo nodig te verwerken in de rapportage zoals die aan de gemeente wordt verstuurd.'

2.3 Verweerders advies aan de gemeente dateert van 12 oktober 2017. Op dat moment is de nadere informatie van de behandelend neuroloog nog niet ontvangen. In het advies staat onder meer vermeld:

*'Het advies is met cliënt besproken? Ja
 Is cliënt het eens met het advies? Ja'*

2.4 De gemeente heeft per mail van 17 oktober 2017 nadere vragen aan verweerder gesteld. Op dezelfde dag heeft verweerder het antwoord van de behandelend neuroloog op zijn vragen per fax ontvangen.

2.5 Verweerder heeft zijn advies van 12 oktober 2017 op 30 oktober 2017 aangevuld en gestuurd aan de gemeente. Als aanvulling staat onder meer vermeld:

'7. Is het concept al aan naar belanghebbende gestuurd? Nee. Cliënt had geen bezwaar tegen directe verzending naar de gemeente. Er was geen wens om gebruik te maken van het inzage-recht.'

(...)

Het advies is met cliënt besproken? Ja; de strekking werd eind van het spreekuurcontact onder voorbehoud medegedeeld.'

2.6 In een e-mail van klaagster aan haar advocaat van 27 oktober 2017 schrijft zij onder meer:

'De arts wilde mijn handtekening voordat hij het door zou sturen naar de gemeente en ik geloof dat hij geen genoegen nam met een ingescande handtekening.'

2.7 In een e-mail van klaagster aan haar advocaat van 7 november 2017 schrijft zij onder meer:

'Ik vraag me af of het mogelijk is wat ze stellen, want de arts zou het rapport eerst naar mij sturen, zodat ik toestemming kon geven om het naar de gemeente te sturen. (...)'

2.8 Per e-mail van klaagster aan E en verweerder van 13 december 2017 schrijft zij onder meer:

'...Ik wil dhr. C dan ook verzoeken het verslag zo spoedig mogelijk te corrigeren. Ik wil u vragen om een nieuw verslag te schrijven aan de gemeente B, waarin bovenstaande onjuiste en onvolledige informatie hersteld wordt....'

2.8 In een e-mail van 27 december 2017 aan een medewerker van E schrijft verweerder, voor zover hier van belang:

'Ik heb gekeken naar mijn persoonlijke aantekeningen en geprinte agenda van deze casus. Hieruit blijkt niet dat we inzage-recht hebben afgesproken. Verder kan ik uit mijn aantekeningen en geheugen niet nagaan of genoemde punten feitelijke onjuistheden zijn. Bij mijn weten heeft cliënt het mij zo verteld en daarom vind ik het bezwaarlijk de genoemde punten te corrigeren. Is het een idee dat er een aanvullende (telefonische) anamnese door een collega wordt uitgevoerd?'

03

De klacht en het standpunt van klaagster

3.1 De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat verweerder:

1. de afspraak dat klaagster voorafgaand aan het verstrekken van het advies aan de gemeente het advies ter inzage zou krijgen en toestemming voor verzending zou geven, heeft geschonden door het advies direct en zonder klaagster toestemming aan de gemeente te sturen;
2. feitelijke uitspraken in het rapport heeft gedaan die onjuist zijn en die nu door de gemeente tegen haar gebruikt worden in een lopend conflict, waarbij verweerder niet bereid bleek de onjuistheden aan te passen;
3. onvolledig is geweest in het advies door alleen in te gaan op de aanvraag voor hulp bij de verzorging van haar zoon, maar niet op de aanvraag voor huishoudelijke hulp.

De nadelige gevolgen van de onjuistheden in het rapport zijn groot, aldus klaagster.

04

Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Voor zover nodig wordt hierop hieronder ingegaan.

05

De beoordeling

5.1 Het door verweerder opgestelde rapport is – zie artikel 7:446, lid 4, Burgerlijk Wetboek (BW) – een zogenaamde beoordelings-handeling uitgevoerd in opdracht van de gemeente ter beantwoording van de vraag of klaagster aanspraak kon maken op een voorziening. Op dergelijke handelingen is het inzage-, blokkerings- en correctierecht, zoals destijds neergelegd in respectievelijk de artikelen 7:456 BW en 7:464, tweede lid, onder b, BW en artikel 36 Wet bescherming persoonsgegevens (thans art. 16 AVG) van toepassing. Het blokkeringsrecht voorziet erin dat de persoon op wie het onderzoek betrekking heeft in de gelegenheid moet worden gesteld mee te delen of hij de uitslag en de gevolgtrekking van het onderzoek wenst te vernemen en, zo ja, of hij daarvan als eerste wenst kennis te nemen teneinde te kunnen beslissen of daarvan mededeling aan anderen wordt gedaan. De onderzochte, in dit geval klaagster, kan afzien van gebruikmaking van deze rechten, waarbij het op de weg ligt van degene

die een beroep doet op de uitzondering, in dit geval verweerder, om dit aannemelijk te maken in het geval hier onenigheid over ontstaat. Inzage en correctie geschiedt op verzoek.

5.2 Klagster en verweerder verschillen van mening over wat is afgesproken over inzage en blokkering van het rapport voorafgaande aan het versturen hiervan aan de opdrachtgever. Verweerder stelt dat tijdens het onderzoek is afgesproken dat klagster zou afzien van voornoemde rechten. Dit is ook in het rapport en de aanvulling hierop weergegeven. Hij onderbouwt dit door te wijzen op het ontbreken van een aantekening dat klagster gebruik wilde maken van haar inzage-recht in zijn gespreksaantekeningen van het spreekuur.

5.3 Klagster heeft gemotiveerd betwist dat zij akkoord was met directe doorzending aan de gemeente. Zij stelt juist alleen onder de voorwaarde van inzage (met hieruit logischerwijs voortvloeiend eventueel correctie of blokkering) te hebben meegewerkt aan het onderzoek. Dit vanwege een conflict met de gemeente over een eerdere aanvraag op grond van de Wmo. Zij heeft ter onderbouwing van haar standpunt twee e-mails aan haar advocaat (r.o. 2.6 en 2.7) overgelegd. Klagster heeft ook na verzending van het rapport nog expliciet om correctie gevraagd.

5.4 Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel is het college van oordeel dat niet kan worden aangenomen dat klagster heeft afgezien van de haar toekomende rechten. Verweerder heeft klagster alleen op 30 augustus 2017 gesproken. Het oorspronkelijke rapport vermeldt niet expliciet dat klagster in dat gesprek heeft afgezien van voornoemde rechten. In het aanvullende rapport is dit wel nadrukkelijk opgenomen. Deze laatste mededeling is echter niet voldoende om aan te nemen dat klagster goed is geïnformeerd over haar rechten en deze reeds aan het eind van het gesprek op 30 augustus 2017 bewust heeft prijsgegeven. Verweerder is er ook overigens niet in geslaagd dit op enige wijze aannemelijk te maken. Het ontbreken van een aantekening over dit onderwerp in de gespreksaantekeningen (vanuit de aanname dat een beroep op voornoemde rechten de uitzondering is, die dan zeker in de aantekeningen zou zijn genoteerd) is hiertoe niet voldoende. Het woord 'al' in (standaard)vraag 7 van de aanvullende rapportage ('*Is het concept al naar belanghebbende gestuurd?*') lijkt de hoofdregel om het concept eerst naar de betrokkene te sturen te bevestigen. Dit geldt temeer als dit wordt gesteld tegenover de gemotiveerde betwisting door klagster en de context (een conflict tussen klagster en de gemeente) waarbinnen het advies door de gemeente werd gevraagd. De conclusie van het voorgaande is dat het eerste klachtonderdeel gegrond is.

5.5 Het tweede en derde klachtonderdeel zien op gestelde onjuistheden in het rapport en het verzoek om correctie. Aan correctie vooraf kon door het niet verlenen van inzage geen invulling worden gegeven. Na ontvangst van het onderzoeksrapport van verweerder heeft klagster, per mail van 13 december 2017 aan E, verzocht om een aantal passages alsnog te corrigeren, omdat zij bepaalde uitlatingen tijdens het spreekuur niet of anders gedaan zou hebben. Verweerder reageert daarop per mail van 27 december 2017 met de mededeling dat hij van mening is dat hij het

PRAKTIJKPERIKEL

MAAR ALS DE HUISARTS BELT, DAN...

De 44-jarige vrouw heeft al twee maanden een branderig gevoel achter haar borstbeen. Trek-kend naar de keel. En ondanks dubbele dosering omeprazol 40 mg gaan de klachten niet weg. Zou het dan toch cardiaal zijn? Eigenlijk kan ik me dat niet voorstellen. Dit zijn maag-slokdarmklachten, toch? Maar waarom reageert ze dan niet op de PPI-therapie? Een Helicobacter-test is negatief, behandeld als ze is met tripeltherapie twee jaar geleden. Ook toen werd de diagnose pas gesteld in het ziekenhuis...

Via Zorgdomein verwijs ik haar opnieuw naar de mdl-arts: specialistisch-diagnostische hulp is geboden. Twee weken later: een telefoontje van mijn patiënte. Over 120 dagen kan ze in het ziekenhuis terecht. Ze wordt als 'nieuwe patiënte' gezien. 'Maar als de huisarts belt, dan...'

Deze 'opdracht' voelt niet fijn: alsof ik een vertegenwoordiger ben die iets aan de man moet brengen. Pingpongen met de patiënt als balletje! Dit is toch 'hun' wachttijd? Zadel mij daar niet mee op, maar doe er wat aan! Ik ben niet gediend van dit soort 'spel', maar voel me gedwongen mee te spelen. Best wel dwingend bel ik op en krijg van de, ook niet enthousiaste, poliassistente de toezegging dat ze binnen veertien dagen gezien gaat worden.

Heeft u ook een perikel?

Stuur uw verhaal naar redactie@medischcontact.nl

spreekuur in zijn rapportage juist heeft weergegeven en daarom niet genegen is de wijzigingen door te voeren. Hij stelt voor om in een nieuw spreekuur, met een andere arts aangezien verweerder dan niet meer bij E werkt, deze kwestie bespreekbaar te maken. Het college oordeelt dat het hierbij niet gaat om de vraag wat er woordelijk tijdens het gesprek is gezegd, maar om de vraag of hetgeen in het rapport onder meer als weergave van het gesprek is opgenomen feitelijk klopt. Beide partijen kunnen immers (tijdens het gesprek) (interpretatie)fouten hebben gemaakt. Juist ter correctie hiervan is het inzage- en correctierecht bedoeld. Nadat klagster op de hoogte was geraakt van het direct inzenden van het rapport en zich hierover bij de dan voormalige werkgever van verweerder had beklagd met de stelling dat er (voor haar nadelige) fouten in het rapport stonden, is zij niet afdoende in staat gesteld deze gestelde fouten alsnog naar voren te brengen ter kennisname van de gemeente. Aangezien verweerder ten tijde van het correctieverzoek niet meer werkzaam was bij E was hij niet langer bij machte de gewenste correcties aan te brengen. Wel heeft hij partijen nog een voorstel gedaan om in een gesprek met

zijn opvolger te bezien of correcties niet toch mogelijk waren en heeft daarmee blijk gegeven wel rekening te willen houden met het verzoek om correctie achteraf. Het college oordeelt dat hierdoor op dit punt aan verweerder geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

Klachtonderdelen 2 en 3 zullen hierom worden afgewezen.

5.6 Verweerder is tekortgeschoten in de zorg voor klaagster. Hij is buiten de grenzen getreden van een redelijk bekwame beroepsuitoefening door klaagster ten onrechte haar inzagen en blokkeringsrecht te onthouden. Verweerder heeft ter zitting gesteld dat hij de werkwijze op dit punt zo had geleerd. Hij heeft hiermee onvoldoende invulling gegeven aan zijn eigenstandige professionele verantwoordelijkheid als arts. Het college acht het opleggen van de maatregel van waarschuwing hiervoor passend.

06

De beslissing

Het college

- verklaart klachtonderdeel 1 gegrond en legt verweerder hiervoor de maatregel van waarschuwing op;
- wijst de klacht voor het overige af;

bepaalt dat de beslissing ingevolge artikel 71 van de Wet BIG zal worden bekendgemaakt in de Staatscourant en zal worden aangeboden aan Medisch Contact en het Tijdschrift voor Bedrijfs- en Verzekeringsgeneeskunde ter bekendmaking met het verzoek tot plaatsing.

Aldus beslist op 3 september 2019 door J. Recourt, voorzitter, E.G. van der Jagt, R.L. Kloots en P.G.J. Koch, leden-artsen, C.E. Polak, lid-jurist, bijgestaan door H.D. Coumou, secretaris. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

OPVALLENDE UITSPRAKEN

● Chirurg handelt zorgvuldig, maatregel vervalt

De echtgenoot van een overleden patiënte verwijt de vaatchirurg van zijn vrouw onzorgvuldig handelen. De arts heeft patiënte geopereerd aan een naadaneurysma. Zij is daarna overleden. In eerste aanleg is één van de veertien klachtonderdelen gegrond verklaard en de maatregel van berisping opgelegd. Het regionaal tuchtcollege oordeelde dat de vaatchirurg tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld door, toen bij patiënte na de ingreep een sterk verhoogde lactaatwaarde werd gemeten, eerst een sigmoidscopie te verrichten in plaats van een CTA. Naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege was die keuze, gezien de feiten en omstandigheden op dat moment, verdedigbaar. Dat achteraf is gebleken dat deze keuze tot kostbaar tijdverlies heeft geleid, maakt niet dat daarmee die keuze onjuist is en tuchtrechtelijk onder de maat. Het Centraal Tuchtcollege acht dit klachtonderdeel ongegrond en vernietigt de beslissing van het regionaal tuchtcollege. Hiermee vervalt de in eerste aanleg opgelegde maatregel.

CTG Den Haag, 12 november 2019

● Zoon vertegenwoordigt niet de veronderstelde wil van moeder

Klager (zoon van een overleden patiënte) verwijt verweerder (vaatchirurg) de behandeling van patiënte te hebben gestaakt zonder haar instemming en dus passieve euthanasie te hebben gepleegd. Het regionaal tuchtcollege heeft klager niet-ontvankelijk verklaard in de klacht, omdat het ervan uitgaat dat klager met zijn klacht niet de veronderstelde wil van zijn moeder vertegenwoordigt. Uit de inhoud van het medisch dossier en de verwijfsbrief blijkt dat de behandelend artsen geen andere behandelingsmogelijkheden meer zagen dan een palliatief beleid. Wel is als alternatief nog een amputatie van haar onderbeen aan patiënte aangeboden. Patiënte heeft echter tijdens haar laatste ziekenhuisopname bij herhaling gezegd dat zij geen amputatie wilde. Het medisch dossier volgend heeft patiënte dus met het palliatieve beleid ingestemd, omdat zij het alternatief van een amputatie niet wilde. Het Centraal Tuchtcollege kan zich vinden in het oordeel van het regionaal tuchtcollege en verwerpt het beroep.

CTG Den Haag, 12 november 2019

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangekend.

